

Ξενοφώντος Ἑλληνικά, 2.4.§19-20

ΚΕΙΜΕΝΟ

Καὶ οὐκ ἐψεύσατο [ὁ μάντις], ἀλλ' ἐπεὶ ἀνέλαβον τὰ ὄπλα, αὐτὸς μὲν ὥσπερ ὑπὸ μοίρας τινὸς ἀγόμενος ἐκπηδήσας πρῶτος, ἐμπεσὼν τοῖς πολεμίοις ἀποθνήσκει, καὶ τέθαιπται ἐν τῇ διαβάσει τοῦ Κηφισοῦ· οἱ δ' ἄλλοι ἐνίκων καὶ κατεδίωξαν μέχρι τοῦ ὀμαλοῦ. Ἀπέθανον δ' ἐνταῦθα τῶν μὲν τριάκοντα Κριτίας τε καὶ Ἰππόμαχος, τῶν δὲ ἐν Πειραιεῖ δέκα ἀρχόντων Χαρμίδης ὁ Γλαύκωνος, τῶν δ' ἄλλων περὶ ἑβδομήκοντα. Καὶ τὰ μὲν ὄπλα ἔλαβον, τοὺς δὲ χιτῶνας οὐδενὸς τῶν πολιτῶν ἐσκύλευσαν. Ἐπεὶ δὲ τοῦτο ἐγένετο καὶ τοὺς νεκροὺς ὑποσπόνδους ἀπεδίδοσαν, προσιόντες ἀλλήλοις πολλοὶ διελέγοντο. Κλεόκριτος δὲ ὁ τῶν μυστῶν κῆρυξ, μάλ' εὐφρωνος ὢν, κατασιωπησάμενος ἔλεξεν· «Ἄνδρες πολῖται, τί ἡμᾶς ἐξελαύνετε; τί ἀποκτεῖναι βούλεσθε; Ἡμεῖς γὰρ ὑμᾶς κακὸν μὲν οὐδὲν πώποτε ἐποιήσαμεν, μετεσχῆκαμεν δὲ ὑμῖν καὶ ἱερῶν τῶν σεμνοτάτων καὶ θυσιῶν καὶ ἑορτῶν τῶν καλλίστων, καὶ συγχορευταὶ καὶ συμφοιτηταὶ γενενημέθρα καὶ συστρατιῶται, καὶ πολλὰ μεθ' ὑμῶν κινδυνεύκαμεν καὶ κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλατταν ὑπὲρ τῆς κοινῆς ἀμφοτέρων ἡμῶν σωτηρίας τε καὶ ἐλευθερίας».

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

2. Ο Κλεόκριτος μετὰ τὴν νίκη τῶν δημοκρατικῶν ἐκφωνεῖ ἕνα σύντομο λόγο. Σε ποίους ἀπευθύνεται (μονάδες 2), ποίος εἶναι ὁ στόχος του (μονάδες 4) καὶ πῶς τὸν ἐπιτυγχάνει (μονάδες 4);

Μονάδες 10

3. Ο Κλεόκριτος στὸν λόγο του ἀνακαλεῖ τοὺς δεσμούς μεταξύ τῶν Ἀθηναίων πολιτῶν που συνιστοῦν μιὰ πραγματικὴ «κοινωνία πολιτῶν». Αφοῦ καταγράψετε τοὺς δεσμούς αὐτοὺς (μονάδες 5), νὰ ἀναφέρετε τὶς γλωσσικὲς ἐπιλογές με τὶς ὁποῖες ἀποδίδονται (μονάδες 5);.

Μονάδες 10

4. «Θυμηθῆτε, πολῖτες —κι ὅσοι δὲν τὸ ξέρετε, μάθετέ το— ὅτι στὸ δεξιὸ ἐκείνων που πλησιάζουν βρίσκονται αὐτοὶ που ἐδῶ καὶ τέσσερις μέρες νικήσατε καὶ πήρατε στὸ κυνήγι. Στὸ ἄκρο ἀριστερὸ τους πάλι εἶναι οἱ ἴδιοι οἱ Τριάκοντα —αὐτοὶ που δίχως σε τίποτα νάχουμε φταίξει μας ἐξόριζαν ἀπὸ τὴν πόλη, μας ἐδίωχναν ἀπὸ τὰ σπίτια μας κ' ἔκαναν προγραφές τῶν ἀγαπημένων μας. Νὰ ὁμως που τώρα τοὺς ἔλαχε κάτι που αὐτοὶ ποτέ δὲν περίμεναν, ἐνῶ ἐμεῖς πάντα τὸ εὐχόμεσταν— τοὺς ἀντικρύζουμε με τὰ ὄπλα

στα χέρια! Κάποτε μας έπιαναν την ώρα που τρώγαμε, την ώρα που κοιμόμασταν, την ώρα που ήμασταν στην Αγορά· άλλοι εξοριστήκαμε όχι μόνο αναίτια, αλλά δίχως να βρισκόμαστε καν στην πόλη». **Ξενοφώντος Έλληνικά, 2.4.§13-14** [Μετάφραση: Ρόδης Ρούφος]

Αξιοποιώντας αναφορές και από τα δύο κείμενα που σας έχουν δοθεί (πρωτότυπο και μεταφρασμένο), να αξιολογήσετε τη στάση των δημοκρατικών και των ολιγαρχικών απέναντι στους πολιτικούς τους αντιπάλους και στην έννοια της πατρίδας.

Μονάδες 10

6. α. «*Ἄνδρες πολῖται τί ἡμᾶς ἐξελαύνετε; τί ἀποκτεῖναι βούλεσθε;*»: Να γράψετε το παραπάνω χωρίο μεταφέροντας όλους τους κλιτούς τύπους στον ενικό αριθμό. (μονάδες 5)

β. Να μεταφέρετε τα παρακάτω ρήματα στο ίδιο πρόσωπο του ενεστώτα (στην έγκλιση και τη φωνή που βρίσκονται): *ἐνίκων, ἔλαβον, ἐποιήσαμεν, μετεσχήκαμεν, γεγενήμεθα*. (μονάδες 5)

Μονάδες 10

7. α. Να προσδιορίσετε την κύρια συντακτική λειτουργία των υπογραμμισμένων λέξεων του κειμένου (μονάδες 5):

<i>τῶν μὲν τριάκοντα:</i>	εἶναι	στ.....
<i>ὑποσπόνδους:</i>	εἶναι	στ .....
<i>εὐφωνος:</i>	εἶναι	στ .....
<i>ἀποκτεῖναι:</i>	εἶναι	στ .....
<i>ὑμῖν:</i>	εἶναι	στ .....

β. «*Καὶ οὐκ ἐψεύσατο, ἀλλ' ἐπεὶ ἀνέλαβον τὰ ὄπλα, αὐτὸς μὲν ὥσπερ ὑπὸ μοίρας τινὸς ἀγόμενος ἐκπηδήσας πρῶτος ἐμπεσὼν τοῖς πολεμίοις ἀποθνήσκει, καὶ τέθραπται ἐν τῇ διαβάσει τοῦ Κηφισοῦ.*»: Στην παραπάνω περίοδο να εντοπίσετε πέντε επιρρηματικούς προσδιορισμούς και να αναφέρετε τι δηλώνουν. (μονάδες 5)

Μονάδες 10

*Οι παρατηρήσεις 1,5,8 για το ίδιο κείμενο, έχουν διατυπωθεί στο θέμα με την ονομασία